

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 24 april 2008

MEDITATIE

Petrus in het ambt hersteld

Het gaat in onze tekst over de opening van de Heere Jezus aan Zijn discipelen, aan de zee van Tiberias. Een andere naam hiervoor is het meer van Galilea, of het meer van Gennésaret.

Petrus is er ook bij. Hij heeft door zijn verloochening alles verzondigd. Kan dat met genade bestaan? Zou iemand die dat gedaan heeft, toch een knecht van God kunnen zijn?

Aan de middag van de opstandingsdag heeft Jezus hem opgezocht. Niemand is erbij geweest. Het is onder vier ogen gebeurd. Maar ik durf wel te schrijven, dat Petrus het voor Zijn Meester heeft uitgesnikt: Ik ben niet meer waard, dat U ooit nog naar me omkijkt. Daar is een wonder gebeurd. Petrus' schuld is vergeven. Zijn tranen zijn gedroogd. Kunt u dat ook zeggen?

De tijd gaat nu aanbreken, dat de Heere Jezus naar de hemel zal varen. Maar eerst moet Petrus in het openbaar in zijn ambt bevestigd worden. Er brandt een kolenvuur. Petrus zal vast gedacht hebben aan het vuur in

**Heere! Gij weet alle dingen,
Gij weet, dat ik U liefheb.**

Johannes 21 : 17m

de zaal van de hogepriester in die vreselijke nacht. De andere discipelen hebben hem niet weggestuurd. Ze zijn ook bedroefd over de diepe val die hij gemaakt heeft.

De Heere Jezus zegt: 'Simon, zoon van Jonas, hebt gij Mij liever dan deze?' Simon, dat is de naam die genoemd is toen hij geroepen werd. Zolang Gods kind op aarde is, blijft hij een zondaar. Dat wil zeggen, er woont in ons, dat is in ons vlees, geen goed. 'Liever dan deze?' Dat wil zeggen: liever dan de andere discipelen. Een paar maanden geleden zou Petrus hier volmondig 'ja' op gezegd hebben. In zijn oog was er niemand zo goed bekeerd als hij.

Nu kan het in het Nederlands niet zo goed weergegeven worden, wat er in het Grieks staat. Het gaat over het woord *agápao*. Dat is liefhebben met

een bewuste wil. Wat ontroerend! Daar staat de Goede Herder, Die Zijn leven heeft gesteld voor Zijn schapen. De tekenen van Zijn overwinning zijn duidelijk te zien. Petrus zegt: 'Ja, Heere! Gij weet dat ik U liefheb.' Hij gebruikt hier een ander woord voor liefhebben dan zijn Meester. Eigenlijk zegt hij: 'Heere, U weet, dat ik van U houd, dat durf, dat wil ik niet ontkennen. Het is echter niet met die volmaakte liefde waar U recht op hebt.'

De Heere Jezus vraagt voor de tweede keer: 'Simon, zoon van Jonas, hebt gij Mij lief?' Weer gebruikt Hij hetzelfde woord voor liefde. Dat is zwaar geweest voor Petrus. Het is of Zijn Meester hem niet gelooft.

Er zijn mensen, die vinden het heel belangrijk wat anderen van hen zeggen. Bij Gods kinderen echter is het toch het voornaamste wat de Heere, als de grote Hartenkenner, zegt.

Waarom heeft Jezus nu nogmaals deze vraag gesteld? Straks zal Hij het nog een keer doen. Dat is om Petrus medicijn te geven tegen zijn hoogmoed en om hem zijn voorbarigheid af te leren. Hij heeft hier zijn hele leven profijt van gehad. Kijk maar naar het begin van de tweede Petrusbrief. Geschreven aan degenen die even dierbaar geloof met ons hebben verkregen.

Augustinus heeft gezegd: 'Drie vragen waren nodig, omdat Petrus de Heiland drie keer verloochend had.'

De derde keer gebruikt Jezus hetzelfde woord wat Zijn discipel al twee keer heeft gebruikt. We kunnen het ook vertalen met: Simon, houd je van Mij? Na de derde vraag is het héél stil geworden aan de zee van Tiberias. Petrus' ogen hebben zich met tranen gevuld.

Dan doet hij een beroep op de Goddelijke alwetendheid. Heere, U weet hoe het in mijn hart is. Vraag uzelf eens af of Gods alwetendheid voor u een troost of een schrik is.

De Heere heeft hem drie opdrachten gegeven: lammeren weiden, schapen hoeden en schapen weiden. Van

Inhoud

86e jaargang

Nr. 30

- 1 Petrus in het ambt hersteld
- 2 Bijbelstudie: Abraham bij de plaats der verwoesting (4)
- 3 Momenten uit de slotzitting van de Generale Synode 2007 (3)
- 4 Bijbelse kernwoorden: Kennen
- 6 Communicatie als probleem (2): Verstaat gij ook?
- 7 Boekennieuws
- 8 Kerknieuws
- 9 Berichten
- 10 Kerkdiensten

onzelf zijn we bokken. Alleen door een Godswonder kan een bok een schaaap worden. Laten we daar toch veel om vragen. De Heere staat nog met uitgebreide armen en Hij wacht om genadig te zijn.

Tot de taak die Petrus wacht, behoren drie dingen: Een hart vol liefde voor de onbekeerden, een fles melk voor de nieuwgeboren kinderkens en vaste spijs voor hen die dat kunnen verdragen. Na zijn openbare bevestiging is het in zijn hart geweest: 'Hij handelt nooit met ons naar onze

zonden'. Twee zendbrieven van Petrus vinden we in de bijbel, ze zijn vol onderwijs. Zo spreekt hij nog nadat hij gestorven is.

Wanneer Petrus, jaren later, de marteldood moet sterven, verzoekt hij gekruisigd te worden met zijn hoofd naar beneden. Hij is het niet waard om de kruisiging op dezelfde manier als Zijn Meester te ondergaan. Zijn lieve Meester, Die voor hem de dood inging.

Nieuwerkerk,

ds. A.J. Gunst

zelf niet uit Sodom vertrokken. Wat een wonder dan, dat de Heere hem eruit leidde. Dat gebeurde op het nippertje. De engelen drongen op speed aan en nóg talmde Lot. Zo zat hij aan Sodom vast. Gods kinderen blijven tweemensen. Diep van binnen was er bij Lot de smart over de zonde, maar tegelijk zat hij aan Sodom vast. De nieuwe mens weende over al die zonden. De oude mens klemde zich aan Sodom vast. Zo was het bij Lot. Zo is het bij Gods kinderen. De engelen moesten als het ware Lot uit Sodom slépen. Zo ver kan het dus komen met een kind van God als de oude mens de overhand heeft en de nieuwe mens eronder ligt.

BIJBELSTUDIE

4

Abraham bij de plaats der verwoesting

Genesis 19 : 27-29

Uit Sodom geleid

De verlossing van Lot uit het oordeel dat over Sodom ging, was Gods antwoord op het gebed van Abraham. "En het geschiedde, toen God de steden dezer vlakte verdief, dat God aan Abraham gedacht, en Hij leidde Lot uit het midden dezer omkering, in het omkeren dier steden, in welke Lot gewoond had" (vers 29).

Dus de Heere leidde Lot uit. Hij had verdiend met Sodom onder te gaan. Hij was zich in Sodom al meer thuis gaan gevoelen. Zijn dochters trouwden daar. Hij raakte helemaal in het

netwerk van Sodom verstrikt. Meer en meer raakten hij en zijn gezin geïnfecteerd door de geest van Sodom. Dat is het waarschuwend van het leven van Lot en zijn gezin.

Maar Lot kwelde toch zijn rechtvaardige ziel door het zien en horen van de zonden van Sodom (2 Petr.2:8)? Hij was toch vermoeid "van de ontuchtige wandel der gruwelijke mensen" (2 Petr.2:7)? Gelukkig dat het zo in de Bijbel staat. Dat wil zeggen dat Lot van binnen diep gevoeld heeft dat hij daar absoluut niet hoorde. Hij heeft van binnen de pijn over de zonde gevoeld. Maar hij bleef. Hij is uit zich-

Gered om Abraham

Uiteindelijk heeft Lot gevraagd of hij niet naar Zoar mocht. Dat was dichterbij. In Zijn nederbuigende goedheid heeft de Heere Lot toegestaan naar Zoar te gaan. Maar de Heere sprak ook tot Lot: "Haast u, behoud u derwaarts; want ik zal niets kunnen doen, totdat gij daarhenen ingekomen zijt" (vers 22). Wat is het al met al toch een droevige geschiedenis in het leven van Lot geweest. Een geschiedenis die uiteindelijk uitliep op de bloedschande met zijn dochters. Waarom werd Lot gered? Omdat hij een gekende was? Omdat hij een kind van God was? Hier wordt nog een andere reden genoemd. Lot werd gered omdat de Heere gedacht aan Abraham. Abrahams voorbede heeft Lot vastgehouden en hem uit Sodom gehaald.

Lot werd gered om Abraham. Wat een

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers aan:
ds. A. Moerkerken, Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263
e-mail: moerkerken@kliksafe.nl

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Boeken ter recensie en meditaties aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
e-mail: saambinder-adv@kliksafe.nl
Postbankno. 256686 t.n.v. de administratie van De Saambinder.

Advertenties € 0,70 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** in het bezit van de administratie te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 23,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

De redactie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van: de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

voorrecht als er gebeden liggen, bijvoorbeeld van bekeerde familieleden. Die gebeden doen mee in het handelen Gods. Gebeden voor anderen worden soms jaren na hun dood verhoord. Die gebeden van uw bekeerde en biddende ouders, die misschien al jaren niet meer leven, blijven toch liggen voor Gods Aangezicht. Zijn er nog voorbidders onder ons? Misschien ergens op een verborgen plekje, waar niemand hen ziet. Maar de Heere ziet hen. Hij hoort hen. Ze zullen de Heere niet tevergeefs aanroepen.

Diep van binnen was er bij Lot de smart over de zonde, maar tegelijk zat hij aan Sodom vast. De nieuwe mens weende over al die zonden. De oude mens klemde zich aan Sodom vast. Zo was het bij Lot.

Gered om Christus

God gedacht aan Abraham. Ziet u hier Christus oplichten? Hij is de grote Voorbidder, Die Abraham ver te boven gaat. God gedenkt aan Christus. Hij is de grote Tussentredere. Als we onszelf leren kennen door de ontdekkende bediening van de Heilige Geest, leren we dat we het verdiend hebben voor eeuwig weg te zinken in die afgrond van Gods rechtvaardige oordelen. Maar als die bevende zondaar daar dan staat met vuile klederen als het ware aan de rand van die afgrond, dan gedenkt God aan Christus. Want weet u waar het kruis van Christus staat? Dat zou u nooit verwacht hebben, maar het kruis staat in Sodom. Geloof u het niet? Dan moet u Openbaring 11:8 eens lezen: "...der grote stad, die geestelijk genoemd wordt Sodoma en Egypte, alwaar ook onze Heere gekruisigd is." Die grote stad is Babylon, de stad van deze Godevijandige wereld, die Gods knechten, de getuigen van het Evangelie, gedood heeft, zoals we lezen in Openbaring 11. Daar is onze Heere gekruisigd, zo lezen we hier. Hij is toch gekruisigd in Jeruzalem? Het aangrijpende is dat het godsdienstige Jeruzalem hier vergeleken wordt bij het Godevijandige Babylon, want dat is die grote stad. Daar ligt in opgesloten dat heel die godsdienst in Jeruzalem, die Jezus gekruisigd heeft, niet anders is dan vijandschap tegen God. In geestelijk opzicht moet die stad

Sodom worden genoemd. In Sodom had de zedelijke verdorvenheid haar dieptepunt bereikt. Die stad wordt in Openbaring 11 ook Egypte genoemd. In Egypte werd Gods volk zwaar verdrukt. Dus die Godevijandige wereld kan Sodom genoemd worden, of Egypte, of Babylon, of het godsdienstige Jeruzalem. Wat wordt alle godsdienst buiten Christus hier dan vlijmscherp ontmaskerd als vijandschap tegen God.

Jeruzalem is geen haar beter dan Sodom. En daar staat het kruis van Christus. Dus het kruis staat in Sodom. Sodom, dat is het toppunt van goddeloosheid. Daar staat het kruis. Sodom, dat is ook de afgrond van het oordeel Gods. Daar staat het kruis. Wij kunnen niet in die afgrond kijken. Dat kon Abraham ook niet, want er hing rook boven, zoals we al zagen. Wij kunnen niet zien in de afgrond van het lijden van Christus. De rook van de drie-urige duisternis hangt erboven. Daar kunnen wij niet doorheen zien, net zo min als Abraham dat kon. Daar hangt nu Jezus. In

Sodom. In de afgrond van het oordeel Gods. Wie zal het ooit kunnen peilen? Hier moeten we van verre blijven staan. Maar hier is ook stof tot eeuwige verwondering voor Gods verlorne volk. Omdat Christus in die afgrond van Sodom gehangen heeft, is er in en door Hem verlossing voor mensen, die evenals Lot uit Sodom gesleépt moesten worden.

God gedacht aan Abraham. Daarom was er verlossing voor Lot. God gedenkt aan Christus. Daarom is er verlossing voor degenen die verdienen eeuwig met Sodom om te komen, maar die er door de Heere Zelf worden uitgehaald.

*Mijn God, U zal ik eeuwig loven,
Omdat Gij 't hebt gedaan;
'k Verwacht Uw trouwe hulp van boven;
Uw waarheid zal bestaan;
Uw Naam is voor 't oprecht gemoed
Van al Uw gunstvolk goed.*

(Psalm 52:7)

(wordt vervolgd)

Zeist, ds. J.J. van Eckeveld

3

Momenten uit de slotzitting van de Generale Synode 2007

In de tweede helft van de middagvergadering van woensdag 26 maart boog de synode zich over het rapport van de Commissie Herziening Statenvertaling.

Die commissie was op 12 september 2007 ingesteld.

Ze kreeg tot taak om aan een vervolgzitting van de Generale Synode advies uit te brengen over een door de Particuliere Synode Oost ingediende instructie over de waardering van de Statenvertaling en de beoordeling van de Herziene Statenvertaling (HSV).

Het was niet de bedoeling dat de commissie een diepgaand onderzoek zou instellen naar de betrouwbaarheid van de in de HSV gegeven vertaling.

Het advies zou zich met name moeten toespitsen op het al of niet gewenst zijn van het gebruik van de HSV tijdens de erediensten en bij andere kerkelijke activiteiten.

Dichter bij de Statenvertaling

Ds. G.J.N. Moens (Meliskerke) leidde als voorzitter van de commissie de bespreking in. Hij herinnerde de vergadering aan het begrensde mandaat. Ook wees hij op de ernst van het gegeven, dat jonge mensen in onze tijd afgroeien van de Bijbel in de Statenvertaling (SV). Er is sprake van een taalkloof en een vervreemding van Gods Woord. Hij beklemtoonde in de lijn van het rapport dat de SV niet door een herziening dichterbij de lezers moet worden gebracht, maar de lezers – met name kinderen en jonge mensen – moeten juist dichterbij de Statenvertaling gebracht worden. Gewenning aan het specifieke taalveld, zoals dat in de Statenvertaling gevonden wordt, kan de vervreemding middellijkerwijs tegengaan. Wie de SV kwijt raakt, raakt ook de kanttekeningen kwijt en de klassieke belijdenisschriften.

Ds. Meeuse (Goes) ging in op het feit

dat de Statenvertaling zelf bij zijn verschijning een zekere vervreemding van de volkstaal meebracht. De vertaling werkte in sterke mate taalvormend. Dat kwam door de sterke aansluiting bij de grondtalen, het gebruik van hebraïsmen en spreekwoorden. Het uitgangspunt van de vertalers was: het volk moet bij het Woord worden gebracht. En het is de taak van de predikanten om de Schrift uit te leggen.

Vragen over de verstaanbaarheid

Verscheidene afgevaardigden stelden vragen over de verstaanbaarheid van de huidige tekst van de SV. Zo vroeg ouderling J.H. Mauritz (Woerden) zich af: Waarom kan 'de gemene man' niet 'de gewone man' zijn? Heeft de commissie ook aandacht gehad voor de verouderde woorden in de Statenvertaling, waarvan de eerste druk in 1637 verscheen? Er zijn duidelijke ontwikkelingen zichtbaar in het taalgebruik sedert de verschijning van deze eerste druk. De preses vroeg zich af of het wel een taak van de drukkers was om in de loop van de jaren bepaalde verouderde woorden te vervangen. Ds. J. Driessen ('s Gravenhage) vulde deze benadering aan door op te merken dat de vervanging van woorden nooit een zaak van drukkers was, maar altijd een zaak van de uitgevers. Licht hier niet een taak voor de kerk? Ouderling Mauritz onderstreepte de noodzaak om aandacht te hebben voor de verstaanbaarheid. Is het de vergadering bekend dat 25% van onze jongeren zelf niet uit de Bijbel leest?

Van verschillende kanten werd waardering geuit voor het werk van de GBS. Wel vroegen enkele sprekers zich af waarom een deel van de woorden uit de lijst die zich achter in de GBS-bijbel bevindt, niet zou kunnen worden ingevoegd in de bestaande tekst? Het gaat naast betrouwbaarheid toch ook wel om verstaanbaarheid. Zij bepleitten een gesprek met de GBS over dit onderwerp. Ds P. Mulder zei dat honderd procent zorgvuldigheid noodzakelijk is, maar hij vroeg zich af waarom een woord als 'gewrocht' moet worden gehandhaafd. Woorden als kapittel en exempel zijn toch ook gewijzigd in hoofdstuk en voorbeeld.

Geen kerkelijk gebruik HSV

De preses merkte tijdens de discussie over de verstaanbaarheid op dat er uiteraard geen sprake kan zijn van

een speciale editie van de Statenvertaling voor de Gereformeerde Gemeenten. Ds. L. Blok (Gorinchem) wees als adviseur de synode erop dat de HSV niet gelijk gesteld kan worden aan de Statenvertaling. In feite gaat het om een eigen vertaling. Hij zou het erg betreuren als er over dit onderwerp verwarring of verwijdering zou ontstaan. Hij adviseerde de synode dan ook om het rapport van de commissie te volgen. De vergadering vroeg het Deputaatschap voor de Bijbelverspreiding nog eens te kijken naar zijn mandaat: het verspreiden van Gods Woord in de zuiverste vertaling.

Het is duidelijk dat de taal veranderd is en dat er begrippen in de Staten Vertaling staan die niet meer door iedereen worden begrepen.

We moeten er alles aan doen om de verstaanbaarheid te bevorderen. Maar we hebben allen de Statenvertaling hartelijk lief en we willen die graag behouden.

De discussie werd samengevat door de preses, ds. J.J. van Eckveld. Het is duidelijk dat de taal veranderd is en dat er begrippen in de SV staan die niet meer door iedereen worden begrepen. We moeten er alles aan doen om de verstaanbaarheid te bevorderen. Maar we hebben allen de Statenvertaling hartelijk lief en we willen die graag behouden. Hij stelde dan ook voor om in te stemmen met de voorgestelde uitspraken in het rapport van de commissie. De Statenvertaling is 'de enige vertaling die mag worden gebruikt in de erediensten en bij kerkelijke activiteiten in onze gemeenten'. De synode sprak zich unaniem zo uit.

Kerkelijke eenheid en verscheidenheid

De avondzitting van woensdag 26 maart was een vergadering in comité die uitsluitend toegankelijk was voor ambtsdragers. In deze zitting boog de synode zich over het rapport van de Commissie Kerkelijke Eenheid en verscheidenheid (KEV), die door de synode van 2001 werd ingesteld. De commissie ontving de opdracht om door middel van een toenaderend

gesprek de kerkelijke eenheid te zoeken met 'hen die op dezelfde kerkelijke grondslag van Schrift en Belijdenis staan en met wie geestelijke herkenning bestaat'. Naast het rapport van deze commissie nam de vergadering kennis van een evaluerend onderzoek van de gebeurtenissen uit 1950 en 1953 in de Gereformeerde Gemeenten. Deze evaluatie was een gevolg van enkele gesprekken met de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, het kerkverband dat ontstond als gevolg van de triestescheuring van 1953. De synode van dit kerkverband sprak in 2006 uit dat men, voordat er sprake kan zijn van verdere gesprekken, eerst de evaluatie wilde afwachten van de gebeurtenissen die in 1953 tot een breuk hebben geleid.

De commissie voerde in de verslagperiode ook gesprekken met de Hersteld Hervormde Kerk, de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Oud-Gereformeerde Gemeenten. Bij de vertegenwoordigers van deze kerkverbanden was duidelijk sprake van een bereidheid om waar mogelijk samen te werken en activiteiten op elkaar af te stemmen. Een regelmatige ontmoeting van elkaar kan daarvoor een stimulans betekenen. Ook is een dergelijke ontmoeting van belang om mogelijke karikatuurvorming van elkaar te voorkomen en ongewenste publieke discussies in de media te voorkomen.

Wel bevatte het rapport van de commissie KEV een duidelijke waarschuwing tegen ongegrond optimisme: 'Voor een groei naar kerkelijke eenheid met de kerkverbanden waarmee is gesproken, bestaat naar de mening van de commissie nog weinig perspectief. Binnenkerkelijke en tussenkerkelijke verschillen ten aanzien van leer en prediking alsook belangrijke cultuurverschillen maken dit welhaast onmogelijk' (blz. 472). De Synode stemde in met de aanbevelingen van de commissie om de samensprekingen met de genoemde kerken voort te zetten. Daarbij wordt gedacht aan een frequentie van twee gesprekken met elk kerkverband in een periode van drie jaar: het tijdvak tussen twee Generale Synodi.

Een hernieuwd uitzien

De Synode gaf de commissie ook de opdracht om te proberen het contact met de Gereformeerde Gemeenten in Nederland opnieuw tot stand te brengen.

In een verklaring naar aanleiding van de gehouden evaluatie erkende de vergadering met leedwezen en betreunde van harte dat er in het verleden ernstige kerkordelijke fouten zijn gemaakt. Dat geldt voor de aanloop naar de synode van 1950, maar ook voor deze synode zelf rond de schorsing van ds. R. Kok. Hetzelfde werd gezegd van de aanloop naar de Synode van 1953 en van de vergadering van die synode zelf rond de ontzetting van dr. C. Steenblok van het docentschap aan de Theologische School.

De Synode sprak dit uit zonder daarmee overigens degenen die toen kerkelijke verantwoordelijkheid droegen te veroordelen. Zij moesten wel in zeer moeilijke en ingewikkelde omstandigheden handelen. Men bevond zich toen in een uiterst gepolariseerde situatie zo kort na het wegvallen van de samenbindende en gezaghebbende persoon van ds. G.H. Kersten. Men beseftte terdege dat men de lijn van 1907 en van 1931 als kerkverband wilde vasthouden en voortzetten, in het bijzonder als het ging om de twee verbonden, respectievelijk het aanbod van genade. 'De Synode, beseffende dat we dezelfde wortels hebben, ziet er naar uit, dat de Heere gesprekken geeft, waarin sprake mag zijn van geestelijke herkenning'.

(wordt vervolgd)

Waarde, ds. M. Golverdingen

Bij De Saambinder van **8 mei** a.s. zal een **acceptgiro** gevoegd worden. Wij verzoeken u die te zijner tijd te gebruiken voor de betaling van uw abonnement.

De abonnementen-administratie

Bijbelse kernwoorden

Kennen

Kennis is geweldig belangrijk. Waar blijf je in onze tijd zonder kennis? Er is zelfs een spreekwoord dat zegt: kennis is macht! De wetenschap heeft een enorme vlucht genomen. En ook van u wordt veel kennis verlangd. Kennis is bij ons een puur verstandelijk weten. Vooral onder invloed van het Griekse denken is kennen een zaak van het intellect, van het verstand. Het bijbelse woord "kennen" is dat absoluut niet! Er staat in het Hebreeuws *jada*. Dit woord heeft de betekenis van: leren kennen in de omgang. Het is een persoonlijk beleven met het hart! Een ervaringskennis. Het gaat gepaard met bekennen, erkennen, vertrouwen en liefhebben.

We lezen in de Schrift: "Toen kende Manasse, dat de HEERE God is" (2 Kron.33:13). De kanttekenaren voegen hierbij: kennen dat is, hij werd gewaar en bevond metterdaad en werd overtuigd in zijn geweten dat de HEERE alleen de ware God was en niet de afgoden. Het bijbelse kennen is dus geen zaak van het hoofd, maar van de hele mens. Opmerkelijk is, dat hetzelfde kernwoord gebruikt wordt in Genesis 4:1: "En Adam bekende Eva, zijn huisvrouw". Hier gaat het om de intiemste omgang tussen man en vrouw. Dit leert ons dat kennen een verhouding uitdrukt waarin de mens met zijn hele bestaan betrokken is. Deze kennis is altijd gevolg van een persoonlijke ontmoeting! Het neemt iemand helemaal in beslag. U vindt dat nog een beetje terug in onze oude uitdrukking, dat een jongen en een meisje kennis aan elkaar hebben. Er ontstaat een verhouding van liefde. Het gaat bij kennen in de Schrift dus om bevindelijke kennis! Hoe staat het met uw en jouw kennis? Nee, ik bedoel niet of u net als Nicodemus veel weet, ook over godsdienstige zaken. Maar hoe is het in ons leven met de ware kennis van God en van onszelf? We zijn van nature vreemd aan deze kennis van God. "Maar de natuurlijke mens begrijpt

niet de dingen die des Geestes Gods zijn; want zij zijn hem dwaasheid en hij kan ze niet verstaan, omdat ze geestelijk onderscheiden worden" (1 Cor. 2:14). O, zeker, verstandelijke kennis is broodnodig en goed. Verdiep u toch in de Bijbel en de vele nagelaten geschriften van onze vaders! Maar smeek er altijd bij: "En dat Uw Geest mij ware wijsheid leer', mijn oog verlicht', de nevels op doe klaren". Want er is ook een kennis van Gods Woord die 'opgeblazen' maakt! Noodzakelijk is het ware *jada*. Die kennis wordt geleerd op de school van de Heilige Geest. "Want God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschieden heeft, om te geven verlichting der kennis (!) der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus" (2 Cor.4:6). In de inwendige roeping door Woord en Geest wordt het verstand verlicht om God te kennen in Zijn algenoegzaamheid, Jezus in Zijn dierbaarheid en zichzelf in zijn vloekwaardigheid, aldus ds. Hellenbroek.

Bent u in uzelf een blinde dwaas? De grote Profeet kan en zal aan zulken Zijn Woord gaan vervullen: "En zij zullen niet meer een iegelijk zijn naaste en een iegelijk zijn broeder leren, zeggende: Kent de HEERE; want zij zullen Mij allen kennen, van hun kleinste af tot hun grootste toe, spreekt de HEERE" (Jer. 31:34). Kennen... zaligmakend kennen is de vrucht van persoonlijke lessen en persoonlijke ontmoeting met de Heere. Gods verborgen omgang vinden zielen waar Zijn vrees in woont. De Heere Jezus Christus heeft gezegd: "Ik ken de Mijnen en word van de Mijnen gekend". Zonder deze kennis is onze naam: "Gij dwaas!" Deze kennis is het eeuwige leven! "En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God en Jezus Christus, Die Gij gezond hebt" (Joh.17:4). Het zij en blijve ons gebed: Heere, geef mij eerstelijk dat ik U recht kennen mag!

Werkendam,

ds. M. Karens

Verstaat gij ook?

Een van de oorzaken waarom discussies tussen mensen nogal eens onbevredigend verlopen, is dat zij verschillende vooronderstellingen hanteren. Vooronderstellingen die vaak niet uitgesproken worden en waarvan zij zich ook lang niet altijd voldoende bewust zijn. Men redeneert soms vanuit geheel verschillende uitgangspunten.

Zo kan men zich op de Bijbel beroepen, maar hoe ziet men die Bijbel? Is dat het onfeilbaar Woord van God dat „niet kan gebroken worden” (Joh. 10:35) en waaraan wij niets toe of af mogen doen (Openb. 22:18,19)? Of is dat toch vooral de weergave van de geloofsovertuiging van mensen die bijzondere Godservaringen hadden? In het laatste geval hoeft het ons niet te verbazen dat de ene bijbelschrijver soms op een andere golfengete zit dan de andere. De eenheid van de Godsopenbaring is dan weg en het is ook goed voor te stellen dat hedendaagse christenen zich stoten aan het veelvuldige geweld in het Oude Testament of aan de opvattingen van Paulus over homoseksualiteit of de positie van de vrouw. Wie de Bijbel hanteert als een menselijke verwerking en verwoording van de Goddelijke boodschap, gaat daar heel anders mee om dan wie de artikelen 2 tot en met 7 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis van harte onderschrijft. Zelfs al zouden ze dezelfde bijbelvertaling hanteren, in feite is er sprake van een andere Bijbel.

Ook de vooronderstellingen die men hanteert ten aanzien van de gemeente zijn van groot belang. Veronderstelt men dat de gemeenteleden kinderen van God zijn die slechts opgeroepen moeten worden om zich als zodanig te gedragen, of weet men er met het doopformulier van „dat wij met onze kinderen in zonden ontvangen en geboren en daarom kinderen des toorns zijn, zodat wij in het rijk Gods niet kunnen komen, tenzij wij van nieuws geboren worden”. Dat maakt een levensgroot verschil.

Jaren geleden woonde ik eens een vrijgemaakte kerkdienst bij. Zondag 3

was aan de orde. Het was een rechtzinnige preek. Van de inhoud van de catechismus werd niets afgedaan. Maar met het antwoord op de laatste vraag („Maar zijn wij alzo verdorven dat wij ganselijk onbekwaam zijn tot enig goed en geneigd tot alle kwaad?”) was de dominee gauw klaar. Je kon er immers vanuit gaan dat de gemeenteleden door de Geest Gods wedergeboren waren. Op die manier werd de onderscheidende en waarschuwendende boodschap van die vraag volstrekt geneutraliseerd. De catechismus gaat zodoende heel anders functioneren. Vandaar dat we moeten concluderen dat we formeel wel dezelfde belijdenis hebben als de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt), maar dat dat inhoudelijk niet het geval is.

De boodschap die iemand brengen wil is één ding, de boodschap die de hoorder of lezer oppakt is een andere zaak. Die twee vallen lang niet altijd samen. Daarbij is uiteraard van belang hoe die boodschap gebracht wordt.

Het bestrijden van consequenties

In discussies komt men wel eens tegen dat mensen niet zozeer of niet alleen aangevallen worden op wat ze gezegd of geschreven hebben, maar ook op wat de logische consequentie zou zijn van hun standpunten. Een jaar of tien geleden publiceerde dr. H. Florijn een levensschets van dr. C. Steenblok. Daarin kwam naar voren dat ook hij geneigd was op een dergelijke manier te polemiseren. In de vooroorlogse Gereformeerde Kerken was dat niet ongebruikelijk. Een dergelijke ‘conclusivistische’ manier van redeneren vond men ook bij zijn promotor, prof. V. Hepp.

Door een dergelijke benadering worden de verhoudingen vaak onnodig op scherp gesteld. Veelal herkent de ander zich niet in het punt waarop hij

wordt aangevallen. Zoiets heeft hij immers nooit betoogd. De verwijdering is er niet minder om. Het menselijk denken en ook allerlei theologische beschouwingen vormen vaak een complex geheel. Het doortrekken en uitvergroten van bepaalde lijnen, zonder rekening te houden met de ook aanwezige tegenpolen, leidt er gemakkelijk toe dat een karikatuur wordt getekend, die vervolgens bestreden wordt. Voor een dergelijke wijze van discussiëren moeten we ons hoeden.

Dat neemt niet weg dat er alle redenen kan zijn om kritische vragen te stellen bij iemands positiekeuze. Hoe verhoudt zich een bepaalde stellingname met andere noties die hij toch ook wil handhaven? Hoe wil hij voorkomen dat mensen met zijn woorden op de loop gaan en die corrigerende elementen die toch ook wezenlijk zijn, negeren of vergeten?

De boodschap en de hoorder

Daarmee raken we een ander probleem aan op het gebied van de communicatie. De boodschap die iemand brengen wil is één ding, de boodschap die de hoorder of lezer oppakt is een andere zaak. Die twee vallen lang niet altijd samen. Daarbij is uiteraard van belang hoe die boodschap gebracht wordt. Waar wordt de nadruk op gelegd en waar wordt slechts terloops aandacht gevraagd? Dat bepaalt immers in hoge mate de kans dat die onderdelen van de boodschap wel of niet blijven hangen. Maar de ontvanger van de boodschap is in dit proces ook een factor van belang. Wat komt hem goed uit in zijn positie en wat past er in zijn hele denkpatroon? Een mens onthoudt graag datgene wat hem goed uit komt. Wie bezorgd is of zijn boodschap wel goed overkomt (en dat zou in de kerk toch zeker het geval moeten zijn) moet daar zoveel mogelijk rekening mee houden. Bepaalde misverstanden kan men voorkomen door duidelijk te maken dat men wel degelijk ook de gevaren ter anderzijde ziet.

Nu is het effect van iemands boodschap en van zijn hele optreden nooit helemaal te voorzien. Dat geldt zeker ten aanzien van de evangelieprediking. Het is Paulus die plant, Apollos die nat maakt, maar God moet de wasdom geven (1 Kor. 3:6). Maar daarom kunnen bepaalde ontwikkelingen nog wel veelzeggend zijn. Wanneer er in een gemeente sprake is van een samengaan van veel avond-

maalgangers, veel televisiebezet en een slordige kerkgang, dan gaat de conclusie niet te ver dat er duidelijk iets mis is (of is geweest) met de prediking en het pastoraat.

De deur open zetten

Ook al is het effect van woorden en daden nooit echt te voorspellen, toch is er alle reden om beducht te zijn voor averechtse effecten. Soms moet je constateren dat mensen die op invloedrijke posten stonden, in hun kring de deur hebben open gezet voor bepaalde negatieve ontwikkelingen. Zelf zijn ze niet door die deur gegaan, maar ze hebben er (onbedoeld) toe bijgedragen dat anderen wel die kant uit gingen. Soms komt dat pas na hun dood tot uitdrukking.

Nogal wat leerlingen van prof. H. Bavinck (alsook zijn weduwe en zijn enige dochter) gingen in de jaren twintig van de vorige eeuw met dr. J.G. Geelkerken mee, toen deze met de Gereformeerde Kerken brak. In de toenmalige discussies over de historiciteit van de eerste hoofdstukken van Genesis beriepen Geelkerken en de zijnen zich ter verdediging van hun Schriftbeschuwing op Bavinck. Volgens dr. D. van Keulen, die enkele jaren geleden op dit onderwerp is gepromoveerd, was dat beroep maar in beperkte mate terecht. Dat Bavinck, als hij nog geleefd had, met Geelkerken zou zijn meegegaan, is niet echt waarschijnlijk. Maar je kunt wel zeggen dat hij door zijn latere ontwikkeling een deur heeft open gezet, waardoor de Geelkerkianen de Gereformeerde Kerken verlieten om vervolgens linksaf te slaan.

Tegenstellingen overstijgen

Soms komt men tegen dat mensen ontkennen dat bepaalde tegenstellingen uit het verleden in onze tijd nog relevant zijn. Men wil die oude tegenstellingen overstijgen en niet gedwongen worden tot een openlijke keuze. Dat betreft bijvoorbeeld de tegenstelling tussen Rome en de Reformatie of die tussen gereformeerd en arminiaans. Of men vindt dat de vroegere discussies in hervormd-gereformeerde kring tussen ds. I. Kievit en dr. J.G. Woelderink tegenwoordig niet meer van betekenis zijn. Op die manier probeert men eventuele meningsverschillen en conflicten te omzeilen. Daar wil men zich niet meer in verdiepen. Het gaat nu om andere vragen.

We moeten echter niet denken dat

dat een neutrale aanpak is die voor alle partijen aanvaardbaar zou moeten zijn. Voorstanders van een degelijke benadering vindt men meestal in het verkeerde kamp. Daar denkt men nu eenmaal meer inclusivistisch. Populair gezegd: bij hen kan er veel mee door en kijkt het allemaal niet zo precies meer. Ter rechterzijde is men meer exclusivistisch. Daar kan er niet zo maar van alles mee door. Daar weet men immers van de poort die eng is en de weg die nauw is (Matth. 7:14).

Zo is de menselijke communicatie, hoezeer ook een gave van God, door de zonde tot een mijneveld geworden waarin wij gemakkelijk verdwa-

len. Juist ook als het gaat over de diepere dingen van het leven. Niet voor niets zei men vroeger dat veel discussies over kerk en godsdienst niets anders opleveren dan hete hoofden en koude harten. Een woordenstrijd die nergens toe dient dan om de toehoorders te bederven (2 Tim. 2:14). Maar als de waarheid van Gods Woord in het geding was, hebben onze vaders niet geschroomd om daarvoor uit te komen. „Een iegelijk dan die Mij belijden zal voor de mensen”, zo zegt Christus, „die zal Ik ook belijden voor Mijn Vader, Die in de hemelen is” (Matth. 10:32).

Apeldoorn,

C.S.L. Janse

BOEKENNIEUWS

Ds. G.J. van Aalst e.a.:
“Met innerlijke ontferming bewogen”
Twaalf preken.
Uitg. Den Hertog – Houten.
ISBN 9789033121074.
190 blz., €16,50.

Een jaar na de herdenking van het honderdjarig bestaan van de Gereformeerde Gemeenten is er een bundel preken verschenen, die tamelijk uniek genoemd mag worden. Niet in die zin dat er in deze preken nu eens een keer iets heel anders wordt verkondigd. Gelukkig niet! In deze preken wordt elke keer weer de volle raad Gods verkondigd; wordt het bij herhaling gezegd, dat het de goddelozen kwalijk zal vergaan, maar dat Gods kinderen een eeuwige zaligheid wacht. Met ernst wordt aan het hart gelegd, dat aan het einde van de brede weg het eeuwig verderf wacht, wordt aangegeven het grote geluk van Gods volk. Er wordt gesproken over Gods verkiezing van eeuwigheid, over het werk van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Nooit ontbreekt de lijn van de drie stukken en de twee wegen en de ene Naam tot zaligheid. Steeds wordt er hartelijk en gunnend gepreekt, wordt gezegd dat er bij God vandaan nog een mogelijkheid van zalig worden is en dat Hij welmenend roept en nodigt. Ook wordt duidelijk uiteengezet hoe de Heere werkt en toepast en Christus openbaart in het leven van Zijn kinderen.

Nee, het unieke van deze uitgave ligt vooral hierin, dat elke preek een duidelijke spits heeft naar het hart van jongeren. De predikanten hebben daar speciaal op gelet, zo is te merken. De teksten zijn in dit verband ook veelzeggend: Lukas 15: 24, 1 Koningen 18: 12, 2 Petrus 1: 19, Jona 1: 1-3, Johannes 3: 3, Spreuken 23: 26, Mattheüs 9: 9, Genesis 37: 11, Daniel 3: 16-18, Markus 9: 19, Daniël 1: 8 en Markus 5: 41 en 42. De predikanten die aan deze bundel van 12 preken meewerkten zijn respectievelijk ds. Van Aalst, ds. Driessen, ds. Van Ekeveld, ds. Golverdingen, ds. W. Harinck, ds. B. van der Heiden, ds. Meeuse, ds. P. Mulder, ds. Terlouw, ds. Tuinier, ds. Visscher en ds. De Wit.

Aangrijpend is het te lezen hoe het leven van de verloren zoon radicaal veranderde door wedergeboorte; teer wordt beschreven hoe Obadja de Heere vreesde; eerlijk onderwijs komt tot de lezer als het gaat over het profetisch Woord en over de wedergeboorte; leerzaam is de preek over het gezinsleven van Jacob; de preken over Daniël en zijn vrienden houden ons een heldere spiegel voor waarbij ik alle jongeren zou willen oproepen om de preek van ds. Visscher heel eerlijk te lezen en je leven te toetsen! De Babelcultuur van vandaag wordt vlijmscherp opengelegd, maar ook wat genade vermag en uitwerkt in het leven van jongeren wordt verteld.

Bemoedigend en met inhoudsvol geestelijk onderwijs zijn de preken over de roe-

ping van Mattheüs, over het dochtertje van Jairus en de maanzieke jongen. Wie kan de preek over 'Mijn zoon, geef Mij uw hart' gevoelloos lezen en overdenken? Zo zou ik wel door kunnen gaan, maar duidelijk is dat deze bundel in elk huis met kinderen en jongeren aanwezig zou moeten zijn! Dit is een prachtig cadeau om onze jongeren te geven bij verjaardagen en bijvoorbeeld bij het behalen van

een diploma. Het is m'n hartelijke wens, dat deze preken als een middel in Gods hand gebruikt mogen worden, tot Gods eer en de zaligheid van jongeren en ouderen.

De opbrengst van deze bundel komt ten goede aan de Jeugdbond. Bestellen kan o.m. via www.jbgg.nl of (0348) 48 99 48.

Nunspeet,

W. Visser

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Aalburg:

ds. A. Schreuder te Rijssen-Zuid;

Te Berkenwoude:

ds. M. Karens te Werkendam;

Te Scherpenisse:

ds. A. Schot te Nunspeet.

Bedankt:

Voor Puttershoek:

ds. B. van der Heiden te Alblasterdam;

Voor Wolphaartsdijk:

ds. A. Schot te Nunspeet.

■ DANKBETUIGING CURATORIUM THEOLOGISCHE SCHOOL

De Jeugdbondactie heeft voor onze school het mooie bedrag van € 66.382,- opgebracht. Het is ons een behoefte om iedereen, zowel jongeren als ouderen, die hieraan zijn of haar steentje heeft bijgedragen, hiervoor – na de Heere – heel hartelijk dank te zeggen. Gelet op de voorgenomen verbouwing/uitbreiding van ons schoolgebouw aan de Boezemsingel te Rotterdam komt deze bijdrage heel goed van pas. Nogmaals hartelijk dank hiervoor!

Namens het Curatorium van de Theologische School,
Ouderling J. Kempeneers,
penningmeester.

N.B.: verdere giften zijn vanzelfsprekend welkom op postbankrekening nr. 8086 t.n.v. Theologische School Geref. Gemeenten te H.I. Ambacht.

■ DOVENDIENST TE GOUDA

Op **zaterdag 26 april** hoopt ds. G. Clements voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Gouda, Ronsseweg 1. Deze

dienst begint om 15,00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS KAMPEN 20 MAART 2008 TE KAMPEN

Ds. E. Bakker, consulent van de roepende kerk van Drachten, opent de vergadering met het laten zingen van Psalm 40:4. Hierna leest hij Galaten 1:1 t/m 9. Hij gaat voor in gebed, nadat hij eerst de te memoreren zaken heeft meegedeeld. Vanuit het gelezen Schriftgedeelte spreekt de tijdelijke preses een meditatie uit naar aanleiding van vers 4: "Die Zichzelfven gegeven heeft voor onze zonden, opdat Hij ons trekken zou uit deze tegenwoordige boze wereld, naar den wil van onzen God en Vader".

Moderamen

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. C. Vogelaar, assessoren: ds. E. Bakker en ds. A. Schot, scriba's: de ouderlingen J. Bonhof en F.J. Verweij, quaestor: ouderling F. Janse.

Gememoreerde zaken:

Ouderling J. van Voorst van de gemeente Lelystad was op 23 oktober 2007 12½ jaar ambtsdrager, waarvan 5 jaar als diaken. Op 8 december 2007 is overleden ouderling H. van Dorp. Hij heeft de gemeente van Kampen in verschillende periodes in totaal 23 jaar mogen dienen, waarvan de eerste twee jaar als diaken. Diaken W. van 't Hul heeft in verband met zijn leeftijd en gezondheid zijn ambt neergelegd. Hij heeft de gemeente van Nunspeet van 15 mei 1977 t/m 6 januari 2008 in het ambt van diaken gediend. In Drachten heeft mevrouw Naberman-De Boer per 1 januari j.l. de gemeente 40 jaar als organiste gediend.

Diaken Koolmees mocht 40 jaar de gemeente Zwolle dienen, in welke periode hij tevens scriba is geweest.

In de gemeente Oudemirdum diende

per 1 januari 2008 mevrouw L. Wierda-Tuinier de gemeente 45 jaar als organiste.

Ook memoreert de tijdelijke preses het overlijden van de emeritus predikanten H. Hofman en A.F. Honkoop.

Tenslotte hoopt hij in het gebed br. Matiesing van Drachten te gedenken die door ernstige ziekte aan huis gebonden is.

Rapport van de Raad van Advies van de SVRO

Het Jaarrapport over 2007 van de Raad van Advies wordt ter bespreking voorgelegd. Ouderling Verweij geeft als secretaris van de Raad van Advies een korte toelichting. De nieuwe Raad van Bestuur a.i. is inmiddels zijn werk begonnen. Een der afgevaardigden spreekt zijn dank uit voor het buitengewoon heldere rapport en stelt tegelijk een vraag over de bevoegdheden van de Raad van Advies inzake de zorg voor de identiteit en of de Raad daarvoor eigenlijk meer bevoegdheden zou moeten hebben. Ouderling Verweij antwoordt dat passend binnen het governance-bestuursmodel in de statuten de maximaal mogelijke bevoegdheden zijn opgenomen. De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor de identiteit; de Raad van Advies geeft gevraagd en ongevraagd advies. Dezelfde afgevaardigde stelt ook een vraag inzake de noodzaak van landelijke samenwerking van zorginstellingen.

Ouderling Verweij antwoordt dat de noodzaak tot samenwerking onafwendbaar lijkt om als zorginstellingen nog te kunnen overleven in verband met de concurrentiepositie die is ontstaan in de zorg. Het verdient aanbeveling tijdens de bespreking op de Generale Synode van het rapport van het deputaatschap DMZ te wijzen op de noodzaak van een vorm van samenwerking tussen de zorginstellingen. Als secunduslid vanuit de classis Kampen voor de Raad van Advies wordt ouderling E.J. van Olst van Kampen benoemd.

Rapport van de Stichting Evangelisatiewerk Friesland

Over dit rapport worden enkele vragen gesteld, die door de voorzitter ouderling Bonhof beantwoord worden. Deze hebben betrekking op de toename van de opgenomen leningen en de afschrijving op het gebouw in Leeuwarden. Het nog bij deze stichting beschikbare bedrag dat is bestemd is voor de classicale evangelisatiecommissie, is op aanvraag beschikbaar. Het aftredende lid van het bestuur br. Lensink wordt herbenoemd. Rapport van de Classicale Evangelisatiecommissie

Ook over dit rapport, in het bijzonder over de bijgevoegde begroting voor

2008 worden enkele vragen gesteld en naar tevredenheid door evangelist De Visser beantwoord. Dankbaar wordt vastgesteld dat enkele op de begroting staande behoeften (zoals een laptop en een kopieerapparaat) om niet ter beschikking zijn gesteld.

Hierna krijgt evangelist De Visser de gelegenheid iets te vertellen over de voortgang van het evangelisatiewerk. Deze bedankt allereerst voor alle steun en meelevens vanuit de classis. Het evangelisatiewerk wordt enerzijds gekenmerkt door verblijdende zaken, anderzijds door zaken die tot droefheid stemmen. Er wordt aan 3 groepen catechisatie gegeven. Er komen bezoekers bij, er gaan er ook weer weg. Veelal heeft men een kerkelijke achtergrond. Rond de kerstdagen werd de post vanuit de burgerlijke overheid verzocht om Kerstliederen te zingen. Uit de moedergemeente Kampen is een aantal jongelui komen zingen. Tot beschaming kwamen de mensen tegen de verwachting in juist op deze liederen af om zelf mee te zingen. De Heere weet wat de vrucht van al dit werk zal zijn. Br. De Visser nodigt de kerkenraden uit om een bezoek te komen brengen als de bouw van de eetzaal klaar is. Het is de bedoeling in mei a.s. met het maaltijdproject te starten.

De preses wijst op Hem Die de Hoop en Sterkte is voor Zijn Kerk, Die ook Zelf bidt voor de voortgang van Zijn werk. Hij wenst de evangelist de van God verkregen vertroosting van Paulus toe: "Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht"

Rapport van aangepaste catechisatie

Het verslag van de hand van diaken A. Bijkerk die de aangepaste catechisatie te Genemuiden maandelijks verzorgt, wordt voorgelezen. In dit verslag is aangegeven dat het voortdurend een worsteling is welke stof wel en welke niet kan worden aangeboden wegens het begripsniveau. Tot verwondering mag ook geconstateerd worden dat er catechisanten zijn die moeilijke begrippen en zinsneden kunnen onthouden. De groep bestond uit 12 catechisanten.

Onderzoek naar het inzetten van een pastoraal werker in vacante gemeenten

Een van de kerkenraden heeft een punt ingediend met de vraag of er onderzoek kan gedaan worden naar de wenselijkheid van het aanstellen van een pastoraal werker voor een of meer gemeenten. Tegelijk dient dan een onderzoek ingesteld te worden naar het morele en arbeidsrechtelijke kader waarbinnen dit verantwoord kan plaatsvinden. Langdurige ziekten, de toenemende nood op het gebied van psychische noden, huwelijksproblemen, (dreigende) kerkverlating onder de jeugd en andere zorgen,

gecombineerd met het feit dat de meeste ambtsdragers nog volop deelnemen aan het arbeidsproces en gecombineerd met het eventuele feit van herderloosheid liggen aan de basis van dit verzoek ten grondslag. De preses wijst er op dat elders (Ridderkerk en Zeeland) ook sprake is van pastoraal werkers, maar dat het de vraag is hoe dit kerkrechtelijk gefundeerd kan worden. Een pastoraal werker moet immers ambtsdrager zijn en een ambtsdrager is kerkrechtelijk gezien aan een plaatselijke gemeente verbonden. Hij legt de vergadering de vraag voor of het niet goed zou zijn deze kwestie door te sturen naar de meerdere vergaderingen (PS en GS).

Na uitvoerige bespreking besluit de vergadering door te zenden naar de PS Oost de vraag of een pastoraal werker wel past binnen de kerkorde, waarbij gelet moet worden op de verhouding tussen arbeids- en kerkrecht, het bovenplaatselijke karakter en het onderscheid tussen pastoraal en maatschappelijk werk. Er zal worden verzocht dit punt naar de Generale Synode te zenden.

Verzoek om toestemming voor het vragen van giften en collecten van alle Gereformeerde Gemeenten

De gemeente Emmeloord ontvangt toestemming van de classis om alle gemeenten in het land te benaderen voor financiële steun bij de nieuwbouw

van haar kerk.

Verkiezing afgevaardigden naar de Particuliere Synode Oost op 24 april 2008

Hierna volgt de verkiezing tot afgevaardigden naar de vergadering van de PS Oost op 24 april 2008 te Kampen. Alle predikanten, met uitzondering van Ds. Vogelaar die op het moment dat de vergadering van de PS Oost plaatsvindt in Amerika zijn kinderen hoopt te bezoeken, worden afgevaardigd. Tot afgevaardigden worden verder verkozen de ouderlingen Van den Berg, Bonnhof, Janse, Sleurink en Verweij. En als secundi de ouderlingen Jongsma, Cromwijk, Van Dieren en Schouls.

Secundus-classisdiaken

In de vacature van secundus classisdiaken wordt besloten om diaken E. van de Schootbrugge uit Nunspeet te benoemen.

Aanwijzen roepende kerk

De eerstvolgende classisvergadering zal plaatsvinden op 2 oktober 2008 in Kampen. Aanvang 19.00 uur. De gemeente Genemuiden wordt aangewezen als de roepende kerk.

Sluiting

Op verzoek van de preses eindigt ouderling Pelleboer, nadat we eerst nog hebben gezongen Psalm 86:6, met gebed.

Namens het moderamen:
J. Bonnhof, scriba

BERICHTEN

■ FIETSEN VOOR DE ZGG

Op **1 mei** (Hemelvaartsdag) organiseert de zendingscommissie te Stolwijk een fietstocht van ca. 29 kilometer lang en gaat door de Krimpenerwaard en de Lopikerwaard. Indien gewenst kan de tocht worden ingekort tot ca 20 km.

De start van deze tocht is tussen 13.30 en 14.30 uur bij het kerkgebouw van de Ger. Gem.te Stolwijk, Torenstraat 34. Op de route is er gelegenheid om even uit te rusten met een kopje koffie, thee of frisdrank. De kosten zijn € 2,50 per deelnemer tot een maximum van € 10,- per gezin.

■ ZENDINGSMARKT TE MIDDELBURG

Op **zaterdag 3 mei**, van 9.00-16.00 uur, wordt de 14e zendingsmarkt in Middel-

burg gehouden. Locatie: op het terrein van de Ter Hoogkerk van de Geref. Gemeente te Middelburg-C, Willem Teellinckstraat 3. Er zijn ongeveer 100 kraamen en o.a. veel jeugdactiviteiten, een rommelmarkt, een opbodverkoop (om 10.30 uur). De opbrengst is voor de zending.

■ BETUWSE LENTETOCHT

De Gereformeerde Gemeente van Tricht-Geldermalsen organiseert op **zaterdag 10 mei** fietstochten van 25, 40 en 60 km. en een autotrit van 100 km., de zgn. Betuwse lentetocht.

Onderweg zijn er verschillende rustpunten waar activiteiten zijn en catering aanwezig is.

Vertrek- en eindpunt is bij Gebr. Van Doorn, Industrieweg te Geldermalsen.

Hier zal de hele dag een markt zijn. Start tussen 9.00 en 13.00 uur.

Kosten: fietstocht € 4,- p.p. (max. € 15,- per gezin), autorit € 10,-.

Voor meer informatie: Arjaan van den Born, tel. 0345-535688,

e-mail: kavandenborn@kliksafe.nl.

Fietsverhuur: Betuwse Stroom, tel. 0345-651269. Reserveren met vermelding BLT.

De opbrengst is voor het bouwfonds van bovengenoemde Geref. Gemeente.

■ ORANJEZANGAVOND TE HASSELT

Op **zaterdag 26 april** vindt in de Grote- of Stephanuskerk te Hasselt een Oranjezangavond plaats. Hieraan werken mee: het Noordermannenkoor uit Rijssen o.l.v. Harm Hoeve, Johan Bredewout (vleugel) en Marcel van de Ketterij (orgel). Er is veel ruimte voor samenzang. Aanvang: 19.30 uur. Deuren open: 19.00 uur. Collecte t.b.v. de Eliëzer- en Obadjaschool te Zwolle.

■ DATHEENSAMENZANGAVOND TE KAMPEN

De stichting Musica Sacra organiseert op **donderdag 1 mei (Hemelvaartsdag)** de jaarlijkse Datheensamenzangavond in de Bovenkerk te Kampen, met als organist Pieter Heykoop. Koornmarkt 28. Ds. B.J. van Boven hoopt de opening, een meditatie en de sluiting te verzorgen. Aanvang: 19.30 uur. Collecte t.b.v. stichting China.

■ ORGELEXCURSIE VOGG TE MIDDELBURG

De afd. zuidwest van de VOGG organiseert op **zaterdag 26 april** een orgelexcursie naar de Lutherse Kerk aan de Zuidsingel te Middelburg. Aanvang: 14.30 uur. U kunt daar genieten van het ruim 300 jaar oude Duyschot-orgel.

Organist/muziekdocent Bram de Wolf zal deze middag, met als motto "Rond pijpen, snaren en temperaturen," verzorgen.

Aan het eind van de middag (rond 16.00 uur) krijgen de bezoekers de gelegenheid het orgel te bespelen. Vanaf 14.15 uur staat de koffie/thee klaar. Toegang gratis.

■ JAARVERGADERING VOGG IN 'S-GRAVENPOLDER

Op **zaterdag 17 mei** houdt de landelijke organistenvereniging haar jaarvergadering in de Elimkerk van de Gereformeerde Gemeente te 's-Gravenpolder, Lange- weg 61. Naast veel samenzang en het huishoudelijke deel zullen Jan Wisse en Paul Wols een bijdrage leveren. Zie voor het programma: www.kerkenmuziek.nl

Aanvang: 14.00 uur, ontvangst met koffie: vanaf 13.30 uur, sluiting: 17.00 uur. Iedereen (ook niet-leden van de VOGG) is van harte welkom. Voor info: secr. VOGG: Adri Burghout, tel. 0577-491447.

■ BONDS DAG ZANGVERENIGINGEN

Voor de op **24 mei** te houden bondsdag van de bond van zangverenigingen van de Geref. Gemeenten in de Doelen te Rotterdam is nog een beperkt aantal toegangskarten verkrijgbaar, zowel voor het morgengedeelte (aanvang 9.30 uur) als voor het middagedeelte (aanvang: 13.30 uur).

Centraal adres BZGG: mevr. A. van Rijswijk-Hak, Molensingel 2, 3043 KA Rotterdam, tel. 010-437 20 93, per e-mail: centraaladresbzgg@kliksafe.nl

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

■ CONTACTGROEP GEDRAGSPROBLEMEN HELPENDE HANDEN

Voor **ouders, beroepsopvoeders en ambtsdragers** die te maken hebben met **licht ontvlambare kinderen**, organiseert de **contactgroep Gedragsproblemen** van Helpende Handen drie regionale bijeenkomsten rond het thema '**Het explosieve kind**', n.a.v. het gelijknamige boek van Ross W. Greene. Tijdens de avonden is er volop gelegenheid met elkaar te praten over de praktische opvoedingsproblemen.

De bijeenkomsten worden gehouden op:

donderdagavond 22 mei te Apeldoorn

donderdagavond 29 mei te Woerden

woensdagavond 4 juni te Tholen

Vanaf 19.30 uur staat de koffie klaar, het programma begint om 20.00 uur.

Voor meer informatie en opgave kunt u bellen of e-mailen naar Helpende Handen, (0348) 48 99 70 of info@helpendehanden.nl. U kunt ook onze website bezoeken: www.helpendehanden.nl

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 27 APRIL 2008

Aagtekerke 8.45 en 14.30 uur ds. Tuinier; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord 16.30 uur stud. J. IJsselstein; Apeldoorn 10.00 en 15.30 uur ds. W.J. Karels; Arnhem 18.00 uur ds. W.J. Karels; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Van Dieren; Benthuizen 9.30 uur leesdienst en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. Paul en 19.00 uur ds. Kattenberg; Bodegraven 16.30 uur ds. Kattenberg; Borssele 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. Van Belzen; Boskoop 9.30 en 15.30 uur ds. Joosse; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Delft 16.30 uur ds. Paul; Deventer 15.00 uur ds. Van Dieren; Dinteloord 10.00 en 18.30 uur stud. Van Rijswijk; Dirksland 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Doetin-

chem 15.00 uur ds. De Wit; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.00 en 19.00 uur ds. Van Boven; Elspeet 10.00 en 18.30 uur (H.D.) ds. Schipper; Enkhui-zen 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur stud. Labee; Goes 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Goudswaard 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. Van Krimpen; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenpolder 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. Driessen; Haamstede 10.00 uur ds. Vreugdenhil en 14.30 uur ds. Baan; Hardinxveld-Giesendam 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Hel-voetsluis 18.00 uur stud. Bredeweg; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Herkingen 10.00 uur ds. Van Manen; Hilversum 10.00 en 17.00 uur ds. Vermeij; Hoogvliet 18.30 uur ds. Driessen;

Houten 11.00 (doventolk) en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 (H.D.) en 15.00 uur ds. Tanis; Kapelle-Biezeling 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. Baan; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. L. Blok; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Kruijningen 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Leerdam 15.30 uur ds. P. Mulder; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg en 16.00 uur leesdienst; Lisse 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Meliskerke (in Ger. Gem. Aagtekerke) 11.00 en 19.00 uur ds. Moens; Melissant 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. P. Blok; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Mijdrecht 10.00 en 19.00 uur ds. Mondria; Moerkapelle 9.30 (doventolk) en 18.30 uur ds. Verweij; Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur ds. Clements; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Nieuwdorp 14.30 uur ds. Schot; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds. Mondria; Nieuwerkerk Zld 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 9.30 uur ds. Kleppe en 14.30 uur ds. Schreuder; Nisse 9.30 en 14.30 uur ds. M. Karens; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Ooltgensplaat 18.30 uur ds. Van Manen; Oostburg 10.00 (H.A.) en 15.00 uur ds. Van Gelder; Oosterend- Texel 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. Meeuse; Oostkapelle 16.30 uur ds. Moens; Oostvoorne 10.00 en 15.30 uur stud. Bredeweg; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Poederooyen 9.30 en 18.30 uur ds. Melis; Poortugaal 19.00 uur ds. Terlouw; Puttershoek 10.00 en 14.30 uur ds. Boogaard; Ridderkerk 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 18.00 uur ds. Joosse; Rijssen-Noord 9.30, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.00 uur ds. Hakvoort en 18.30 uur ds. W. Harinck; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Rotterdam-Centrum 14.30 uur ds. De Leeuw; Rotterdam-IJsselmonde 17.30 uur stud. Boeder; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. C. Harinck; Scherpenisse (In de Maartenskerk in Sint Maartensdijk) 11.00 en 18.30 uur ds. Brugge; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Verschuure; Sint Philipsland 9.00 en 14.30 uur ds. Brugge; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.00 uur leesdienst en 19.00 uur ds. Veenendaal; Soest 15.00 uur ds. F. Mulder; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. Melis; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. De Waard; Terneuzen 18.00 uur ds. Van Gelder; Terwolde-De Vecht 9.30 uur ds. Kleppe en 14.30 uur ds. Schipper; Tholen 10.00

en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Utrecht 19.00 uur ds. Vischer; Veen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Vlaardingen 14.30 uur ds. Van der Net; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur leesdienst; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Golverdingen en 14.00 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. Schot; Westzaan 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. Heijkamp; Woerden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. De Heer en 18.00 uur ds. Tuinier; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Hakvoort en 14.00 uur ds. Meeuse; Zaandam 9.30 en 19.00 uur stud. IJsselsteijn; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Eckveld; Zoetermeer 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 9.30 en 19.00 uur leesdienst.

■ DINSdag 29 APRIL 2008

Eindhoven 19.30 uur ds. W.J. Karels; Opperdoes 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Yerseke 18.45 uur (huw. bev.) ds. Verweij.

■ WOENSDAG 30 APRIL 2008 (HEMELVAARTSDIENST)

Mijdrecht 19.30 uur ds. Verschuure; Spijkenisse 19.45 uur ds. Brugge.

■ DONDERDAG 1 MEI 2008 (HEMELVAARTSDAG)

Aagtekerke 8.45 uur ds. Tuinier; Alblasterdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 9.00 uur ds. Kleppe; Barendrecht 9.00 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 uur ds. Hogchem; Benthuizen 9.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Borssele 11.00 uur ds. De Heer; Brakel 11.15 uur ds. W.J. Karels; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 9.00 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 uur ds. Van Boven; Dordrecht 9.30 uur ds. Brugge; Elspeet 10.00 uur stud. Boeder; Enkhuizen 10.00 uur ds. Heijkamp; Ermelo 11.00 uur ds. Kleppe; Genemuiden 11.00 uur ds. Schot; Goes 9.00 uur ds. Meeuse; Gorinchem 10.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 uur ds. Hakvoort; Hardinxveld-Giesendam 9.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. Joosse; Hilversum 11.00 uur stud. Van Rijswijk; Hoogvliet 11.00 uur ds. Silfhout; Houten 10.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 uur ds. Tanis; Kapelle-Biezeling 9.30 uur ds. Baan; Katwijk aan Zee 16.00 uur ds. De Wit;

Kootwijkerbroek 10.00 uur ds. Beens; Kortgene 10.00 uur ds. C. Harinck; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg; Meliskerke (in Ger. Gem. Aagtekerke) 11.00 uur ds. Moens; Middelburg-Centrum 9.00 uur ds. De Heer; Middelburg-Zuid 9.00 uur ds. Van Gelder; Middelharnis 9.30 uur ds. Van Manen; Moerkapelle 9.00 uur (doventolk) stud. Bredeweg; Naaldwijk 9.30 uur ds. Paul; Nieuw Beijerland 9.30 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 11.00 uur (openb. bel.) ds. Van Gelder; Nieuwerkerk Zld 9.30 uur ds. Gunst; Nunspeet 9.00 uur ds. Schot; Oosterend- Texel (Maartenskerk) 10.00 uur ds. Neele; Opheusden 10.00 uur ds. Pater; Oud Beijerland 9.30 uur ds. Van Krimpen; Ouddorp 9.30 uur ds. P. Blok; Rhenen 11.00 uur ds. Van Belzen; Ridderkerk 9.30 uur ds. De Leeuw; Rijssen-Noord 9.00 uur ds. Van Dieren; Rijssen-West 9.00 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.00 uur ds. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 11.15 uur ds. P. Mulder; Rotterdam-Zuidwijk 11.00 uur stud. Labee; Scherpenzeel 10.00 uur ds. Verschuure; Soest 9.00 uur stud. Van Rijswijk; Stolwijk 10.00 uur ds. De Waard; Tholen 10.00 uur ds. De Jongste; Tricht-Geldermalsen 11.00 uur ds. Mondria; Uddel 10.00 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Veen 9.30 uur ds. Melis; Veenendaal 9.00 uur ds. Van Belzen; Vlaardingen 11.15 uur ds. Terlouw; Waardenburg 9.00 uur ds. Mondria; Wageningen 9.00 uur ds. F. Mulder; Werkendam 9.30 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.00 uur ds. Moens; Woerden 9.00 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 11.00 uur ds. Meeuse; Yerseke 10.00 uur ds. Mijnders; Zeist 10.00 uur ds. Van Eckveld; Zwijndrecht 9.30 uur ds. Veenendaal; Zwolle 9.30 uur leesdienst.

■ VRIJDAG 2 MEI 2008

Den Helder 14.30 uur (huw. bev.) ds. Heijkamp; Dinteloord 14.30 uur (huw. bev.) ds. Schipper.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

■ ZONDAG 27 APRIL 2008

Alkmaar ('t Wuiver 2-a) 10.00 en 16.30 uur ev. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur ev. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6-l) 9.30 en 15.30 uur ev. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2-c) 9.30 en 16.00 uur ev. S. de Visser; Merksem (Oude Barelle 64) 10.00 en 17.00 uur ev. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur ev. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

■ DONDERDAG 1 MEI 2008 (HEMELVAARTSDAG)

Leeuwarden (Achter de Hoven 2-c) 9.30 uur ev. S. de Visser.

ADVERTENTIES

Zo de Heere wil en zij leven, hopen onze geliefde ouders, grootouders en overgrootouders

Teunis Verheij & Fijgje Verheij-Koppelaar

op D.V. 3 mei a.s. te gedenken, dat zij 50 jaar in het huwelijk verbonden zijn.

"En Jezus was ook genood, en Zijn discipelen, tot de bruiloft"

Johannes 2 : 2.

Moge de Heere hen gedenken in het toekomstige voor tijd en eeuwigheid, is de wens en bede van hun

Kinderen
Kleinkinderen en achterkleinkinderen

138 Rembrandt Court
Ancaster, Ontario
Canada L9G3N5

Boekenmarkt op D.V. 3 mei op de Hoge Wal in Rijssen. Van 10-17 uur.

Tevens op D.V. 10 mei op de markt in Staphorst van 10-16 uur. P. Helder Tel. 0318-543570.

ZEELAND (Schouwen)

6-pers. bung. Zéér rustig! Loopafstand strand, bos en duinen! Veel fiets- en wandelmogelijkheden. Mei/juni korting! (bezet wk. 28 t/m 33)
T. 033 2771884
www.karensrecreatie.nl

Nog enkele weken vrij in de zomer: **Chalet** of app. 6-10 pers. in mooi **Oostenrijk**, Saalbach-Hinterglemm. Ned. kerkdiensten. Info: 0180-318720/06-51166845

Vakantie in de BETUWE.

Voor rust en ruimte bent u hartelijk welkom op onze minicamping DE VIJVERHOF in OMMEREN. Voor info: 0344 601973 en www.vijverhof-ommeren.nl.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Goes geeft met droefheid kennis dat in de hope des eeuwigen levens door de Heere uit dit leven is weggenomen

Jakob Spijk

op de leeftijd van 77 jaar.

Een groot aantal jaren heeft hij met liefde en in getrouwheid onze gemeente gediend. Van 1971 tot 1978 in het ambt van diaken en van 1978 tot 2008 in het ambt van ouderling. Bovendien was hij scriba van 1979 tot en met 2007. Veel arbeid der liefde is door hem verricht.

De God aller genade vertrooste en versterkte zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen in dit voor hen zo groot verlies. De Heere heilige deze ernstige roepstem aan ons aller hart.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Goes,
Ds. C.J. Meeuse, preses
C. de Frel, scriba

Goes, 15 april 2008

Voor het leveren en leggen van **natuurstenen- en keramische vloeren**. Alleen **eerste klas kwaliteit** en steeds de **laagste prijs**. Tegelzettersbedrijf **J. Slingerland**, 0184-611917.

Christelijke begrafenisverzorging

De Bruijn

Voor een meer eervolle begrafenisverzorging in de provincie Utrecht en de regio's Gouda en Hilversum. Tel. 0346-281711.

Dag en nacht bereikbaar. (Geen crematies).

In **Bakkeveen** (Fr/Drentse wouden bij Drachten) of op Ameland en Terschelling- chalets/stacars-huur niet duur 0512-516096 www.vdsluisvakanties.nl

Te huur onze **woning** nabij **Barneveld** met zwembad, 6 à 7 pers. 8-22 aug. Tel. 0342-413653.

Te huur 6-pers. **stacaravan**. "De Hofstee", **Nunspeet**. Tel. 0166-652081 - 06-23004243.

Stap over op Kliksafe-ADSL.*

Snel.

En aantrekkelijk geprijsd!

4 MB
Snel

€ 26,95

8 MB
Heel snel

€ 32,95

20 MB
Supersnel

€ 37,95

kliksafe

Kijk op www.kliksafe.nl
of bel (0341) 27 49 99

Prijs per maand. Altijd inclusief filtering, virusscan op mail, spamfilter en vijf mailboxen.

* Check eerst de beschikbaarheid!

ELSPEET: Vrijstaande luxe stenen bungalows op ruime kavels voor 6-8 personen. Indeling: hal, 3 slaapkamers, badkamer, grote woonkamer met open keuken, terras en berging.
Weken 18, 31-33 niet bb.
Info: www.lochtenveld.nl
of 0577-461043/06-53651000.
Er zijn ook nog enkele nieuw te bouwen bungalows te koop.

Wij verzorgen begravenissen (geen crematies) op de gehele Veluwe, in Kampen e.o. en in Rijssen e.o.

Begravenisverzorgers:

G. v.d. Berg | D. Markusse | B.F. Nijhof | B. Vos

Nunspeet, Elburg e.o. T 0341-253813
Kampen e.o. T 06-53363828
Rijssen e.o. T 0548-540053
overige plaatsen en b.g.g. T 0577-401689

Begravenisverzorging Vos

Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
tel. 0577-401689

Begravenisverzorging Vos - Vertrouwd Verzorgd

In- en verkoop van
**Theologische- en
aanverwante boeken**

Boekhandel en Antiquariaat Versprille

Noordweg 9a, Krabbendijke,
Tel.: 0113-502004 / 06-49497862

Maandag en dinsdag gesloten.

Persoonlijke zorg
voor uw begravenis

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
Wij verzorgen alleen begravenissen - Dag en nacht bereikbaar

REHOBOTH CHRISTIAN SCHOOL is an elementary and secondary school with an enrolment of just under 700 students, situated next to the Netherlands Reformed Congregation (GG), in the small village of Norwich, Ontario, Canada.

Although all certified teachers are kindly invited to apply, we are especially seeking intermediate and senior teachers with expertise in the areas of Mathematics, IT, French or English literature.

For more information please contract the principal, Mr. John Heikooop, 001 519-863-2403, or johnh@rcsnorwich.com.

Applications and resumes may be send to the secretary of the school board: Mr. Corney Van Wyk, 384483 Salford Road, R.R. 1, Salford, Ontario, NOJ 1 WO, or by fax: 001 519-485-1258.

**BOEDER SCHERPENZEEL
COMFORT
KLEDING**

SERVICE AAN AMBTSKLEDING | ROUWKLEDING
HUIS MOGELIJK KOORKLEDING | ZAKELIJKE KLEDING

WWW.BOEDERCOMFORTKLEDING.NL

GLASHORST 123A | 3925 BR SCHERPENZEEL | T (033) 258 98 30 | M (06) 53 21 53 34

Begravenis Verzorging Tollenaar

Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - Geen crematies

KRAAMZORG

THUIZORG

RST Zorgverleners.
800 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg, wijkzorg, gespecialiseerde verzorging, verpleging, (huishoudelijke) verzorging: 0342 - 42 23 24.

Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of info@rstzorg.nl.

Identiteit
Kwaliteit!

Tel. (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzeilaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 59
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische
vraagstukken

Neem voor meer informatie
contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

Gezocht in **Barneveld:** Aankomend 1e jaars **student** (17 jaar) aan de Hogeschool Larenstein te Velp, zoekt met ingang van D.V. september 2008 een kostadres. Wie kan mij helpen? Tel. 0115-613484.

Ameland-Terschelling-Bakkeveen

(Fries/Dr-Wouden bij Drachten) chalets/stacars. alle comfort! Goedkope voorjaarsaanb. v.a. € 125,- p.w. Nog mogelijkheden in het hoofdseizoen, bel 0512-516096 of zie www.vdsluisvakanties.nl

begravenisverzorging

T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

KAMPERLAND th onze rustig gel.

Vak. Won. Van 2-10 pers.

Dicht bij Veerse meer en strand.
Nog vrij wk 20,21,22,24 t/m 29
en v.a. wk 35.

Tel. 0113-351899 of 06-20417592

De handen van de kerk wereldwijd

Dominicaanse Republiek
Gezondheidszorg

Papoea
Alfabetiseringswerk

Darfur
Noodhulp

Zuid-Afrika
Hulp aan aidswezen

Peru
Aandacht en liefde voor straatkinderen

Help mee!
Steun ons werk met een gift! Giro 307447
Nodig ons uit voor een gemeentevond of vereniging!
Tel: 0348-489910

Deputaatschap tot Hulpverlening in Bijzondere Noden van de Gereformeerde Gemeenten

DOE WEL

Postbus 615 • 3440 AP Woerden • Giro 307447
Tel: 0348-489910 • Fax: 0348-483721 • E-mail: bijzondereleden@cbgg.nl

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG gekwalificeerde kraamzorg en gezins- en bejaardenzorg die aansluit bij uw manier van leven. Dit houdt voor ons in dat Bijbelse normen en waarden de basis vormen voor uw dagelijkse levenshouding en mediagebruik.

Kraamzorg
Meldt u tijdig aan om teleurstelling te voorkomen. Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0187 - 48 91 73** b.g.g. 0342 - 49 21 55. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en van 13.00 - 15.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

Gezins- en bejaardenzorg
Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0166 - 65 26 05**. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.
De gratis brochure zenden wij u graag toe.

BOEKEN EN MUZIEK VAN DER BOOM
Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 482614 - Fax (0187) 484520

BEGRAFFENISVERZORGING KINA
010 - 458 31 12
Rotterdam, Drechtstreek, Krimpenerwaard, Gouda
D.W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-583932
Capelle aan den IJssel Gouda

Orgelmakerij Boogaard

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904
Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

AVONDMAAL-SERVIEZEN
Uit voorraad of naar tekening.
Schoonhovens Silverhuys B.V.
Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

Jong stel zoekt in verband met huwelijk zo spoedig mogelijk **woonruimte** in de **randstad**. 06-15385872.

Voor al uw **tweedehands boeken** naar **Chr. Riemens** - Antiquariaat.
Schuivlotstraat 7, 4373 AH Biggekerke. Tel. 0118-551431.

CHRISTELIJKE BEGRAFFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR
Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl
Wij verzorgen begrafenissen in Veenendaal, Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

BARNEVELDSE BEGRAFFENISVERENIGING

Voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken.

- geen CREMATIE
- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- opgave van lidmaatschap

G. de GROOT
Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
Tel.: 0342-441812

Te huur **ruime vakantiewoning** in **Zuid-Alberta**, Canada, omgeving van Lethbridge. Prachtig gelegen, uitzicht op rivier, prairie en Rocky Mountains, dichtbij dorp en kerken. Voor inlichtingen 00-1403-553-4023. Hollands sprekend.

Begraffenisverzorging Kamsteeg
0183-449494 06-22140547
dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden.
P.F. Kamsteeg - Andel

SATSA
REIZEN NAAR ZUID-AFRIKA
Wekelijks naar o.a.:
• Swaziland
• De Panorama Route
• Kruger Nationale Park
Dagelijks naar o.a.:
• Johannesburg
• Pretoria
Geschikt voor grote en kleine groepen.
Aantrekkelijk verblijf in Sandton, Johannesburg.
Voor meer informatie:

+27 11 706 4809
+27 82 900 9368
+27 11 463 6810
wylbe@umfulatours.com
www.umfulatours.com

Te koop gevraagd:
THEOLOGISCHE BOEKEN
Antiquariaat Den Hertog
dhr. G.J. Zwoferink
Elzenkade 6, 3992 AC Houten,
Tel. 030-6346681

Elspeet te huur **zomerhuisje**, 2-pers. Vrij 25/4-2/5 en 16/5-30/5 en 6/6-13/6 en 20/6-11/7 en 18/7-2/8 en 8/8-5/9 en na 12/9.
Tel. 0577-491348

KLASSE
MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels is hoofddealer van:
Johannus - Eminent Domus - Ahlborn

Stolk Orgels
tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

Het deputaatschap Zending Gereformeerde Gemeenten roept sollicitanten op voor twee functies in Guinee.

Zendingswerkers voor Guinee

Zendingswerker in Coliah

Deze functie wordt in het leven geroepen vanwege de opening van een post in het gebied Araponka met als vestigingsplaats Coliah. Vanwege de samenstelling van het team wordt een echtpaar gezocht.

Taakhoud:

- Het verrichten van werkzaamheden met een 'daadkarakter' die het werk van de evangelist faciliteren en aanvullen zoals alfabetiseringswerk en kleinschalige, niet-institutionele activiteiten op diaconaal gebied.
- Meewerken aan de opbouw en het onderhouden van een netwerk van contacten in de plaatselijke gemeenschap.
- Bijdragen aan de verbreiding van de bijbelse boodschap ter ondersteuning van het werk van de plaatselijke evangelist.
- Samen met andere teamleden betrokken zijn bij de verdere opbouw en voortgang van het zendingswerk van ZGG in Guinee.

Zendingswerker in Boké

De tweede functie ontstaat vanwege de voorgenomen repatriëring van de huidige leeszaalbeheerder in Guinee. Vanwege de aard van het werk in de lees- en ontmoetingsruimte zoeken wij een man voor deze functie.

Taakhoud:

- Voeren van het beheer over de leeszaal;
- Organiseren van drempelverlagende activiteiten;
- Evangeliseren door middel van lectuurwerk in en rondom de lees- en ontmoetingsruimte;
- Bijdragen aan de verbreiding van de bijbelse boodschap ter aanvulling van het werk van de plaatselijke evangelist;
- Samen met andere teamleden betrokken zijn bij de verdere opbouw en voortgang van het zendingswerk van ZGG in Guinee.

Profielschets voor beide functies:

- Hartelijke verbondenheid met de zendingsopdracht zoals deze namens onze gemeenten gestalte krijgt;
- Relevante opleiding of elders verworven bekwaamheden die overeenkomen met de taakhoud;
- Breed inzetbaar, met pedagogische en onderwijskundige kwaliteiten;
- Kennis van de Franse taal of bereidheid om deze te leren;
- Bereidheid om de inheemse Sosotaal eigen te maken;
- In staat zijn soepel om te gaan met cultuurverschillen;
- Flexibele instelling en goede contactuele eigenschappen.

ZENDING GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Sinds 1991 verricht ZGG onder de naam M.E.R.N. pionierszendingswerk in twee gebieden in Guinee: de stad Boké en omgeving en in het aangrenzende Mogofin-gebied. Binnenkort zal een nieuwe zendingspost geopend worden in het Araponka-gebied, waar de stad Coliah ligt. De bevolking in deze gebieden is voornamelijk moslim.

Van sollicitanten wordt verwacht dat zij lid zijn van de Gereformeerde Gemeenten en zich verbonden voelen met het werk van de zending.

Schriftelijke sollicitaties met vermelding van opleiding, ervaring en referentieadressen graag vóór 9 mei 2008 richten aan: Deputaatschap Zending Gereformeerde Gemeenten t.a.v. de heer drs. P. Eikelboom, directeur, Postbus 232, 3440 AE Woerden.

Begravenisonderneming STAM

Planetenlaan 26, 2957 SN Nw.Lekkerland
Tel. 0184 - 685240. – Geen crematies –

Elspeet, zomershuisje te huur,
2 à 3 pers. Tel. 0318-456768

Te huur: **NUNSPEET**, De Hofstee,
6 pers. **caravan** (4 volw. + 2 kind.)
v.a.g.v. 2 fietsen aanwezig.
Tel: 0416-274523/06-55100669

ZEELAND ZINGT VOOR ISRAËL

IN DE GROTE OF MARIA MAGDALENAKERK TE GOES

D.V. woensdag 30 april 2008

aanvang: 19.30 uur

opening: ds. E. Hakvoort

toegang: Volwassenen €5.00

Kinderen t/m 12 jaar €1.00

GROOT SAMENGESTELD ZEEUWS KOOR,

bestaande uit Chr. Jongerenkoor Matthanja uit Goes,

Mannenkoor Elm uit 's-Gravenpolder en

Chr. Gemengd Eilandenkoor uit Zierikzee

o.l.v. dirigent Jan van Zweden

en organist Peter Wildeman.

Mmv. Duo Friends en de Gouden trompetten

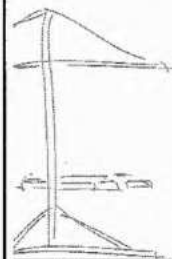
Dit is de derde avond in een serie van vier. Deze avond hopen we u vaderlandse liederen ten gehore te brengen. Ook zal er veel samenzang zijn. De volgende zangavond wordt gehouden in de Nieuwe Kerk van Middelburg (21 juni a.s.). Het GROOT SAMENGESTELD KOOR zingt voor een goed doel. De opbrengst uit de collectes komt geheel ten goede aan Evangelieverkondiging en diaconale projecten onder Joden in Israël en Oost-Europa.

14e Zendingmarkt 3 mei 2008 9.00-16.00uur

Ter Hoogkerk' Breewijk Middelburg

100 kramen

Rommelmarkt

Opbod (10.30 uur)

Paarden beslaan

Schape scheren

Glasblazer

en veel

Jeugdactiviteiten

www.zendingmarkt.nl

T.h. **Stacaravan** op minicamping
De Lingehoeve, Spijk. Voor een
gezellige en goedkope vakantie.
Zie www.lingehoespijk.nl
0183-628864.

Te huur 6-persoons **stacaravan** op
rustige camping bij **Rijssen** bij bos,
hei en wei. Ook mei- en herfst-
vakantie. Tel. 0548-521280.

OPENDAG

Vrijdag 2 mei 11.00-15.00 uur

12,5 JAAR EVANGELISATIE IN AMSTERDAM

OPENING

De opening van deze gedenkwaardige dag zal door de voorzitter van het deputaatschap voor evangelisatie ds. A. Schreuder worden verzorgd. De opening is om 11.00 uur.

Hartelijk welkom
D.V. vrijdag 2 mei
tussen 11.00 en
15.00 uur!

NIEUW
BOEKJE

Op 2 mei verschijnt het boek 'Zaaien in de Jordaan', een uitgave van Uitgeverij De Banier. In 20 columns geeft evangelist Krijgsman een boeiende impressie van zijn werk. Het boek kost €8,50 (gebonden, 64 pagina's).

KOM
JIJ OOK?

Voor de kinderen is er ook van alles te doen. Daarom zijn jullie ook hartelijk uitgenodigd om naar het grote Amsterdam te komen!

NIEUWE
CD

Ten bate van het evangelisatiewerk in Amsterdam is een prachtige CD opgenomen in de Geref. Gem. van Alblasserdam. Improvisaties op de Psalmen door Chiel-Jan van Hofwegen. Slechts €15,00.

HOE
HET BEGON

Door middel van een mooie power point presentatie wordt u de historie van 12,5 jaar evangelisatiewerk in De Jordaan getoond.

Bijbelcentrum

Bij Simon de Looier

inloop • maaltijd • bijbelcursussen • kinder & tienerclub • samenkomsten

Looiersgracht 70-72 | AMSTERDAM | Tel. 020-6227742